ansøger, der også er kvalificeret, ud fra et hensyn til tjenestens interesse, uden at en sådan udnævnelse er udtryk for magtfordrejning.

4. Bedømmelserne udgør vigtige elementer i forbindelse med enhver afgørelse angående en tjenestemands karriere. En ansøger til en ledig stilling, hvis adfærd viser, at han ikke selv har fundet det nødvendigt, at hans bedømmelse befandt sig i hans personlige aktmappe med henblik på vurderingen af hans kvalifikationer i forbindelse med besættelsen af den ledige stilling, kan imidlertid ikke påberåbe sig den manglende bedømmelse til støtte for en indsigelse mod forfremmelsesprocedurens lovlighed.

I sag 151/80

JACQUES DE HOE, tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, 1900 Overijse (Belgien), Gemslaan, 69, ved advokaterne Jacques Putzeys og Xavier Leurquin, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos huissier G. Nickts, 17, boulevard Royal,

sagsøger,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER ved juridisk konsulent Raymond Baeyens som befuldmægtiget, bistået af advokat Robert Andersen, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos O. Montalto, den juridiske tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøgt,

ANGÅENDE EN PÅSTAND OM:

— annullation af Kommissionens afgørelse af 13. juni 1979 om udnævnelse af L. til leder af afdeling C 5, »Byplanlægning, social infrastruktur« under generaldirektorat VIII, »Udvikling«, og

— annullation af Kommissionens afvisning i skrivelse af 17. april 1980, meddelt sagsøgeren den 30. april 1980, af den af Jacques de Hoe den 10. september 1979 indgivne klage,

har

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af afdelingsformanden G. Bosco, dommerne A. O'Keeffe og T. Koopmans,

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær: J. A. Pompe, assisterende justitssekretær

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

De Hoe er arkitekt. Efter at have arbejdet som selvstændig arkitekt fra 1957 til 1960 blev han ansat af Euratom-Kommissionen i august 1960; han blev indplaceret i lønklasse A 6, løntrin 1. Siden september 1970 har han arbejdet i generaldirektorat VIII, »Udvikling«, under Kommissionen for De europæiske Fællesskaber. Med virkning fra den 1. januar 1974 blev han forfremmet til lønklasse A 4, løntrin 3. I forbindelse med reorganiseringen af GD VIII, som blev vedtaget af Kommissionen den 11. juni 1975, blev han tilknyttet afdelingen »Byplanlægning, social infrastruktur« i direktorat C under det nævnte GD.

L. er også arkitekt. Fra den 3. september 1973 til den 31. maj 1976 gjorde han tjeneste ved Den europæiske Sammenslutning for Samarbejde (ESS) som udsendt inspektør for Den europæiske Udviklingsfond (EUF) i Bangui (Den centralafrikanske Republik). I maj 1976 blev han ansat af Kommissionen som midlertidig ansat i lønklasse A 3, løntrin 2, som leder af afdelingen »Vestafrika« under GD VIII. I henhold til stillingsopslag og intern udvælgelsesprøve (KOM/232/76) blev han ved kommissionsafgørelse af 23. januar 1979 udnævnt til tjenestemand på prøve med virkning fra den 1. januar 1979 i den nævnte stilling.

Den 1. maj 1979 blev en A 3-stilling som leder af afdeling C 5, »Byplanlægning, social infrastruktur« under GD VIII opslået ledig (KOM/161/79). Kvalifikationskravene var som følger:

— uddannelse på universitetsniveau, der er afsluttet med et eksamensbevis, eller faglig erfaring på et tilsvarende niveau;

— indgående kendskab til og erfaring med økonomiske og tekniske spørgsmål inden for området social infrastruktur og byplanlægning i udviklingslandene;

— generelt kendskab til udviklingslandenes økonomiske og sociale problemer;

— evne til at lede og inspirere aktiviteterne inden for en administrativ enhed samt til at deltage i forhandlinger under møder på højeste niveau;

— omfattende og dokumenteret erfaring af betydning for arbejdet.

Seks ansøgere søgte stillingen, bl.a. de Hoe og L.

I en fortrolig skrivelse af 1. juni 1979 meddelte generaldirektøren for GD VIII kabinetschefen hos kommissær Cheysson, at »kun ansøgerne L. og de Hoe besad de for stillingen nødvendige kvalifikationer og erfaringer«.

Den 13. juni 1979 besluttede Kommissionen at udnævne L. til leder af afdeling VIII, C 5, »Byplanlægning, social infrastruktur«, med virkning fra den 1. juli 1979. Sagsøgeren fik derfor den 5. juli 1979 meddelelse om, at ansættelsesmyndigheden ikke havde kunnet gøre brug af hans ansøgning ved besættelsen af stillingen.

I medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, indgav sagsøgeren en administrativ klage den 10. september 1979.

Ifølge sagsøgerens oplysninger traf Kommissionen den 27. marts 1980 afgørelse om en udtrykkelig afvisning af klagen. Denne afgørelse af 27. marts 1980 indeholdes i en skrivelse af 17. april 1980, der blev tilstillet sagsøgeren den 30. april 1980.

Nærværende søgsmål er indgivet til Domstolens justitskontor den 25. juni 1980.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (første afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

Sagsøgeren har nedlagt følgende påstand:

— Kommissionens afgørelse af 13. juni 1979 annulleres.

— Den udtrykkelige afvisning af 27. marts 1980 af sagsøgerens administrative klage annulleres.

— Kommissionen idømmes sagens omkostninger.

Kommissionen har nedlagt følgende påstand:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren idømmes sagens omkostninger.

III — Parternes anbringender og argumenter

1. *Sagsøgeren* har som sit første anbringende gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat artikel 7, stk. 1, første afsnit, og artikel 45, stk. 1, i tjenestemandsvedtægten samt stillingsopslag KOM/161/79 af 1. marts 1979.

Ifølge sagsøgeren har Kommissionen taget hensyn til omstændigheder, der var den ledige stilling og stillingsopslag KOM/161/79 uvedkommende, såsom

mere vidtgående krav i forbindelse med en omlægning af flere afdelinger under det pågældende generaldirektorat. Kommissionen har således tilsidesat de bestemmelser, som sagsøgeren her har henvist til, den har ikke anvendt grundsætningen om tjenestens interesse, og den har overskredet sine beføjelser.

Det andet anbringende er, at stillingsopslaget KOM/161/79 af 1. marts 1979 er tilsidesat, at der foreligger faktisk vildfarelse, en utilstrækkelig begrundelse og myndighedsmisbrug.

Stillingsopslaget opstillede som objektivt kvalifikationskrav et indgående kendskab til samt erfaring med økonomiske og tekniske spørgsmål inden for området social infrastruktur og byplanlægning i udviklingslandene. Kommissionen burde have fastslået og redegjort for, på hvilken måde L. opfyldte dette kvalifikationskrav, inden den foretog en sammenligning af hans fortjenester med de øvrige ansøgeres.

Ved at træffe afgørelse om at udnævne L. til leder af afdelingen har Kommissionen tilsidesat de i anbringendet nævnte bestemmelser, har givet en retlig set utilstrækkelig begrundelse for sin afgørelse og har overskredet sine beføjelser.

Det tredje anbringende er, at der foreligger en tilsidesættelse af vedtægtens artikel 43 og 45, stk. 1, første afsnit, en tilsidesættelse af den grundsætning om ligebehandling, der gælder ved bedømmelsen af betingelserne for en stillingsbesættelse, en utilstrækkelig begrundelse samt myndighedsmisbrug.

Bedømmelsen af sagsøgeren for perioden 1975-1977, der var den senest udfærdigede bedømmelse forud for de anfægtede afgørelser, indgik ikke i sagsøgerens personlige sagsmappe. Bedømmelsen er imidlertid et væsentligt element ved sammenligning af fortjenester, så snart en tjenestemand overvejes forfremmet eller skal deltage i en procedure i henhold til vedtægtens artikel 29. En forskriftsmæssig sammenligning af fortjenester kunne derfor ikke foretages på lovlig vis, uden at dette væsentlige element blev taget i betragtning ved vurderingen, og uden at der blev taget hensyn til tjenestemandens erfaring og kvalifikationer i den periode, der ligger umiddelbart forud for den afgørelse, der skal træffes, hvorimod bedømmelsen for den nævnte periode forelå for de øvrige ansøgeres vedkommende.

Sagsøgeren har anført, at Kommissionen med sin afgørelse om ikke at gøre brug af hans ansøgning uden at have kendskab til bedømmelsen vedrørende sagsøgeren eller til hans erfaring i den pågældende periode, uden at have foretaget en sammenligning af ansøgernes fortjenester og uden at have givet en retslig begrundelse for denne ulige behandling, har overskredet sine beføjelser.

2. *Kommissionen* har med hensyn til det første anbringende gjort gældende, at den anfægtede afgørelse ikke er truffet i forbindelse med en omlægning af GD VIII. Der har ikke været tale om en sådan omlægning, og selv om dette havde været tilfældet, ville det ikke have medført nogen ulovlighed. Det må være klart, at så snart en stilling bliver ledig — som følge af en reorganisering af tjenestegrenene eller af en hvilken som helst anden grund — tilkommer det ansættelsesmyndigheden at besætte den.

Ifølge Kommissionen er der kun ét spørgsmål, der skal undersøges nærmere i forbindelse med det første anbringende, nemlig hvorvidt ansættelsesmyndigheden ved behandlingen af ansøgningerne og

ved udnævnelsen af L. har taget de specielle krav i betragtning, der var opstillet med henblik på besættelsen af den pågældende stilling.

Ansættelsesmyndigheden har faktisk truffet sin afgørelse efter en grundig undersøgelse af ansøgernes kvalifikationer, under hensyntagen til arten af den stilling, der skulle besættes, og efter at have sammenlignet ansøgernes fortjenester på grundlag af et større antal dokumenter og oplysninger vedrørende hver enkelt ansøgers kvalifikationer, samt til karakteren af de arbejdsopgaver, der skulle udføres, og kvalifikationskravene. L. blev udnævnt til den ledige stilling, eftersom han efter Kommissionens vurdering opfyldte alle de stillede krav.

Med hensyn til sagsøgerens andet anbringende har Kommissionen gjort gældende, at ansættelsesmyndigheden i henhold til Domstolens faste praksis har en meget vid skønsmargen ved sammenligningen af fortjenesterne for de tjenestemænd, der kan komme i betragtning ved en forfremmelse, under hensyntagen til det karakteristiske for den stilling, der skal besættes (dom af 19. 3. 1964, sag 27/63, Raponi mod Kommissionen, Sml. 1954-1964, s. 467; dom af 7. 7. 1964, sag 97/63, De Pascale mod Kommissionen, Sml. 1954-1964, s. 523; dom af 30. 10. 1974, sag 188/73, Grassi mod Rådet, Sml., s. 1099 og dom af 1. 7. 1976, sag 62/75, De Wind mod Kommissionen, Sml., s. 1167).

Om de omstændigheder, som administrationen har lagt til grund ved sin vurdering, kan forenes med selve vurderingen, kan kun underkastes prøvelse, når der foreligger en åbenbar vildfarelse. I nærværende sag fremgår det af L.'s ansøgning samt af de øvrige dokumenter, som ansættelsesmyndigheden har kunnet tage i betragtning, at L. havde stor erfaring vedrørende økonomiske og tekniske spørgsmål inden for områderne social infrastruktur og byplanlægning i udviklingslandene. Kommissionen har derfor med rimelighed kunnet nå frem til, at L. havde et indgående kendskab til det pågældende område, og har derfor ikke overskredet grænserne for sit skøn.

Kommissionen har anført, at afgørelsen om udnævnelse af L. og den udtrykkelige afvisning af den af sagsøgeren i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, indgivne klage, var tilstrækkelig begrundet, jf. dom af 30. oktober 1974 i sag 188/73 (Grassi mod Rådet, Sml., s. 1099), hvori Domstolen udtalte, at der ikke består nogen pligt til at begrunde beslutninger om forfremmelse, og selv om der er pligt til at begrunde et afslag på en klage over en forfremmelse, skal begrundelsen i sådanne tilfælde kun vedrøre opfyldelsen af de retlige betingelser, vedtægten stiller for forfremmelsens lovlighed.

Med hensyn til det tredje anbringende har Kommissionen anført, at en bedømmelse af sagsøgeren var blevet udfærdiget for perioden 1975-1977 af den kompetente for bedømmelsen, dateret den 5. december 1977; bedømmelsen blev overgivet sagsøgeren, for at han kunne få kendskab til den og sætte sig ind i den. De Hoe mente ikke, at han kunne godtage resultatet af bedømmelsen og bad om en samtale med den for bedømmelsen ansvarlige; efter denne samtale ændrede den for bedømmelsen ansvarlige sin bedømmelse og udfærdigede en ny bedømmelse i fire eksemplarer, der blev overgivet til sagsøgeren; denne beholdt dem og havde dem stadig i sin besiddelse på det tidspunkt, sagen blev anlagt.

Kommissionen har endelig bemærket, at i den foreliggende sag har den mang-

lende bedømmelse under alle omstændigheder ikke tilføjet sagsøgeren skade, for så vidt den i sin helhed var mindre gunstig end de foregående bedømmelser, som Kommissionen var bekendt med.

3. I replikken har *sagsøgeren* givet en udførlig fremstilling af de faktiske omstændigheder, som han i en mere kortfattet form har redegjort for i stævningen. Han har understreget de dele af hans karriere, som efter hans opfattelse har bibragt ham det indgående kendskab til og den erfaring med økonomiske og tekniske spørgsmål inden for området social infrastruktur og byplanlægning i udviklingslandene, der er påkrævet for at kunne beklæde den pågældende stilling.

Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen har taget hensyn til omstændigheder, som er den ledige stilling uvedkommende. Ved uvedkommende omstændigheder må forstås enhver omstændighed, som ikke var angivet i stillingsopslaget KOM/161/79. Sagsøgeren har fastholdt, at den anfægtede foranstaltning er truffet i forbindelse med og som et sidste led i en række administrative foranstaltninger, hvis fælles formål var at reorganisere flere afdelinger under GD VIII. En skrivelse, som blev rundsendt i GD VIII i begyndelsen af marts 1979, indeholdt de nærmere planer for den interne organisation af dette generaldirektorat, som var blevet besluttet af Kommissionen den 28. februar 1979. Skrivelsen var vedlagt et udkast til stillingsoplag, som senere blev meddelelse KOM/161/79.

Ifølge oplysninger fra sagsøgeren foreligger der en skrivelse af 25. juni 1979 fra kommissær Cheysson til den belgiske udenrigsminister, Simonet, ifølge hvilken Kommissionen havde truffet afgørelse om forflyttelse af L. for at kunne imødekomme de mere vidtgående hensyn i forbindelse med omlægningen af flere afdelinger under GD VIII. Ved at tage hensyn til krav, der var mere omfattende end kravene i forbindelse med besættelsen af den ledige stilling har Kommissionen således på fejlagtig måde anvendt begrebet tjenestens interesse, har tilsidesat de i det første anbringende omtalte bestemmelser og har overskredet sine beføjelser.

For så vidt angår det andet anbringende, har sagsøgeren gjort gældende, at stillingsopslaget KOM/161/79 som kvalifikationskrav til den ledige stilling indeholdt en nøjagtig opregning af fem betingelser, som ansøgerne skulle opfylde for at kunne komme i betragtning. Efter modtagelsen af ansøgninger til en sådan stilling burde ansættelsesmyndigheden i første omgang have kontrolleret, om ansøgerne opfyldte alle og hver enkelt af betingelserne. Ansættelsesmyndigheden skal i forbindelse med denne undersøgelse ikke foretage nogen vurdering, men blot kontrollere, om ansøgeren objektivt set opfylder alle egnethedsbetingelserne. Efter sagsøgerens opfattelse burde ansættelsesmyndigheden have inddelt ansøgningerne i tre grupper:

a) ansøgere, der er uegnede til den stilling, der skal besættes;

b) egnede ansøgere, hvis fortjenester sammenlignes indbyrdes med henblik på en udvælgelse;

c) den egnede ansøger, for hvem en vurdering af fortjenesterne indebærer, at han af ansættelsesmyndigheden anses for den bedste.

Sagsøgeren har gjort gældende, at i den foreliggende sag burde ansøgeren L.

objektivt set være placeret i den første gruppe, da han ikke havde et indgående kendskab inden for det krævede område. Kommissionen har desuden ikke givet en tilstrækkelig, retslig begrundelse, da den traf afgørelse om, at ansøgeren L. opfyldte betingelserne for at komme i betragtning. Dette andet anbringende må således være berettiget og må medføre annullation af den anfægtede akt.

Sagsøgeren har peget på, at det kvantitative og kvalitative omfang af de projekter, der er blevet gennemført, enten i samarbejde med eller under tilsyn eller kontrol af L. ikke har givet ham det kendskab og den erfaring, som er nødvendig for den stilling, der skal besættes. En afgørelse om forflyttelse, der træffes på grundlag af en ansøgning, der ikke opfylder betingelserne, er derfor truffet under tilsidesættelse af de i anbringendet omtalte bestemmelser og må være udtryk for myndighedsmisbrug.

I forbindelse med det forhold, at bedømmelsen af sagsøgeren ikke forelå på tidspunktet for sammenligningen af ansøgernes fortjenester, har sagsøgeren anført, at der i henhold til vejledningen i bedømmelsen af tjenestemænd skal finde en samtale sted mellem den for bedømmelsen ansvarlige og den pågældende tjenestemand; den således udfærdigede bedømmelse bliver definitiv, medmindre tjenestemanden over for den for bedømmelsen ansvarlige appellerer den inden for den fastsatte tidsfrist. Efter i den foreliggende sag at have konstateret, at fristen var overskredet, burde den for bedømmelsen ansvarlige have været pligtig at afgive en bekræftelse af hans foreløbige bedømmelse, der således antager en definitiv og forskriftsmæssig karakter. Det er følgelig ukorrekt at påstå, at den i anbringendet påberåbte ulovlighed skyldes sagsøgeren.

Sagsøgeren har bestridt Kommissionens udsagn om, at bedømmelsen for perioden 1975-1977 var mindre gunstig end de foregående bedømmelser. De omhyggelige vurderinger gav karakteren »over gennemsnittet« såvel for kvalifikationer som for tjenstlig adfærd. Blandt de væsentligste arbejdsopgaver i denne periode fik sagsøgeren det meget betydelige ansvar at skulle repræsentere kontorchefen i dennes fravær.

Det forhold, at sagsøgerens ansvarsområder blev udvidet og uddybet i den periode, der gik umiddelbart forud for den anfægtede afgørelse, viser, at bedømmelsen for perioden 1975-1977 i betydelig grad måtte forhøje de meget positive vurderinger i de foregående bedømmelser. Kommissionen kan følgelig ikke påstå, at afgørelsen ville have været den samme, såfremt Kommissionen på forskriftsmæssig måde havde udfærdiget den pågældende bedømmelse.

4. I duplikken har *Kommissionen* bekræftet, at den, på forslag af kommissær Cheysson, under sin 506. session, den 28. februar 1979, traf en række afgørelser vedrørende den interne organisation af GD VIII. At disse foranstaltninger bl.a. indebar en overflytning af den ledige A 3-stilling fra afdeling B 2 til afdeling C 5, som førte til stillingsopslag KOM/161/79, betyder naturligvis ikke, at den omstridte udnævnelse er fremkaldt af andre forhold end de, der er fastsat i det pågældende stillingsopslag.

For så vidt angår brevvekslingen mellem kommissær Cheysson og udenrigsminister Simonet, er der tale om en skrivelse, hvor ministeren greb ind — utvivlsomt på anmodning af den pågældende

ansøger — over for et medlem af Kommissionen for at anbefale en landsmands kandidatur. Cheysson svarede, at

»man imidlertid har valgt en anden ansøger, hvis kvalifikationer ligeledes er usædvanlige, men hvis forflyttelse imødekommer mere vidtgående krav i forbindelse med reorganiseringen af flere afdelinger i dette generaldirektorat«.

Kommissionen har bemærket, at set i sin rette sammenhæng har kommissær Cheysson's skrivelse af 25. juni 1979 ikke den betydning, som sagsøgeren vil tillægge den.

I replikken har sagsøgeren særligt behandlet et enkelt af ansættelsesmyndighedens vurderingskriterier, nemlig det indgående kendskab til og erfaring med tekniske spørgsmål, idet det kun er taget i betragtning ud fra en rent kvantitativ synsvinkel. Ansættelsesmyndighedens valg bør imidlertid foretages efter en sammenligning vedrørende alle de stillede betingelser med hensyn til den stilling, der skal besættes, og må på grundlag af denne sammenligning falde på den af ansøgerne, som alt i alt virker bedst egnet til at udføre den pågældende funktion. I den foreliggende sag er den stilling, der skal besættes, en stilling som kontorchef i generaldirektoratet for udvikling; ansættelsesmyndigheden skal derfor i særlig grad lægge vægt på ansøgernes lederegenskaber.

I Spierenburg-rapporten, der indeholdt forslag til ændringer inden for Kommissionen og dens tjenestegrene, understregedes, at

»det bør ikke være muligt at udnævne en tjenestemand til en stilling som kontorchef (og end mindre til en endnu højere stilling), hvis han ikke har bevist sin egnethed som leder . . . en kontorchef bør ligeledes gennem sin karriere have indhøstet erfaringer inden for flere forskellige dele af Kommissionens virkefelter . . .«.

Henset til den erfaring, L. erhvervede i kraft af sit arbejde i Den europæiske Sammenslutning for Samarbejde i perioden 1973-1976 og til hans senere arbejde ved Kommissionen som chef, først for afdeling VIII B 1, »Vestafrika«, og nu for afdeling VIII C 5, »Byplanlægning, social infrastruktur«, kunne ansættelsesmyndigheden med rimelighed være af den opfattelse, at L. opfyldte betingelserne om »indgående kendskab til og erfaring med økonomiske og tekniske spørgsmål inden for området social infrastruktur og byplanlægning i udviklingslandene«.

Med hensyn til spørgsmålet om den manglende bedømmelse vedrørende sagsøgeren for perioden 1975-1977 har Kommissionen henvist til dom af 13. juli 1972 (sag 90/70, Bernardi mod Europa-Parlamentet, Sml. 1972, s. 149), hvor Domstolen fastslog:

»Såfremt det antages, at et forslag til bedømmelse, som er meddelt den pågældende tjenestemand med henblik på hans underskrift og hans bemærkninger, allerede kan betragtes som en bedømmelse, der kan indgå i den i vedtægtens artikel 45 nævnte sammenligning, før det tidspunkt, hvor den er returneret, følger det under alle omstændigheder af det ovenfor anførte, at 'bedømmelsen' ikke har kunnet forefindes ved den omtalte sammenligning alene af den grund, at sagsøgeren havde holdt den tilbage i fire måneder«, og følgelig, at »sagsøgeren herefter ikke kan påberåbe sig uregelmæssigheder, der kan have været forårsaget af hans eget forhold«.

Af denne dom samt af generaladvokat Roemer's forslag til afgørelse har Kommissionen udledt, at der fra tjene-

stemandens side foreligger en tilsidesættelse af den almindelige pligt til loyalitet og samarbejde og af hans pligt til at gøre alt, for at de afgørelser, der skal træffes inden for rammerne af en procedure, der tilrettelægges specielt med henblik på en forfremmelse, der kan have hans interesse, kan blive truffet på forskriftsmæssig måde.

Det fremgår desuden af vejledningen i bedømmelsen af tjenestemænd, at det påhviler den bedømte tjenestemand at tilbagelevere bedømmelsen.

Kommissionen er ikke enig i sagsøgerens argumenter om, at bedømmelsen for perioden 1. juli 1975 — 30. juni 1977 er forbedret i forhold til bedømmelsen for den foregående periode.

5. *Sagsøgeren* har i et supplerende indlæg gjort gældende, at der ofte forekommer tilfælde af politisk indblanding i forbindelse med udnævnelsen af højtstående tjenestemænd; henvendelsen fra minister Simonet, hvori de Hoe foreslås udnævnt til den pågældende stilling, kan derfor ikke have overrasket nogen.

Skrivelsen fra Cheysson er bevis for, at ikke kun han, men også Kommissionen i sin helhed fandt, at de to ansøgere var lige kvalificerede, og at den eneste og afgørende begrundelse for valget af L. følgelig har været, at en forflyttelse af ham imødekom de mere vidtgående krav i forbindelse med reorganiseringen af flere afdelinger under generaldirektoratet. Den eneste og afgørende begrundelse for den anfægtede akt er reorganiseringen af afdeling B 1. En sådan begrundelse er ulovlig, og dens ulovlighed må indebære annullation af den anfægtede akt.

Sagsøgeren har udtrykt forbavselse over, at Kommissionen — i et forsøg på at udvide kriterierne i det pågældende stillingsopslag — har taget hensyn til Spierenburg-rapporten; denne rapport er dateret den 24. september 1979, altså senere end den anfægtede akt.

I duplikken har Kommissionen fremlagt nye dokumenter i det omfang, disse ikke fandtes i L.'s aktmappe på det tidspunkt, hvor den anfægtede afgørelse blev truffet. Disse dokumenter beviser således ikke, at ansættelsesmyndigheden i særlig grad havde undersøgt den omtvistede betingelse for at komme i betragtning.

Det er derimod efter sagsøgerens opfattelse mere alvorligt, at de pågældende dokumenter har vist, hvor overfladisk og fejlagtig den undersøgelse har været, som Kommissionen påstår at have foretaget vedrørende L.'s indgående kendskab til og erfaring med økonomiske og tekniske spørgsmål inden for området social infrastruktur og byplanlægning i udviklingslandene.

Sagsøgeren har fastslået, at det i retlig henseende er ukorrekt, at den omstændighed, at den bedømte tjenestemand ikke har overholdt fristerne for tilbagelevering af bedømmelsen til den for bedømmelsen ansvarlige, skulle være en overtrædelse af tjenestemandens almindelige pligt til loyalitet og samarbejde.

På grundlag af en vedtægtsmæssig forskrift, som er pålagt Kommissionen, og som det ikke tilkommer den at ændre, om det så måtte være ved hjælp af almindelige bestemmelser om gennemførelse af vedtægten, har Kommissionen derimod

»... en ufravigelig pligt [til] at drage omsorg for, at denne bedømmelse udfærdiges på de i vedtægten foreskrevne tidspunkter, og at den tilvejebringes lovligt; « (dom af 14. 7. 1977, sag 61/76, Geist, Sml., s. 1419).

Sagsøgeren har bestridt Kommissionens udsagn om, at bedømmelsen vedrørende ham for perioden 1975-1977 ikke var så god som for de foregående perioder.

6. I sine bemærkninger til sagsøgerens supplerende indlæg har *Kommissionen* gentaget, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at den omtvistede udnævnelse var begrundet med forhold, som var stillingsopslaget KOM/161/79 uvedkommende.

Kommissionen har bemærket, at den ikke bestrider, at sagsøgeren opfylder de i stillingsopslaget angivne betingelser. Kommissionen har faktisk hele tiden fastholdt, at sagsøgeren og L. var de to bedste blandt de kandidater, der opfyldte kvalifikationskravene. Kommissionen måtte nødvendigvis foretage et valg mellem de to, og dette valg faldt på L.

Med hensyn til den manglende bedømmelse for perioden 1975-1977 har Kommissionen påberåbt sig princippet om »nemo auditur turpitudinem suam allegans«, hvorefter det må komme sagsøgeren til skade at påberåbe sig en retsstridighed, der er forårsaget af hans egen forsømmelige adfærd.

IV — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 1. oktober 1981 har parterne afgivet mundtlige indlæg.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 12. november 1981.

Præmisser

1 Ved stævning indgået til Domstolens justitskontor den 25. juni 1980 har de Hoe, der er tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, i medfør af artikel 91 i tjenestemandsvedtægten (herefter benævnt vedtægten) anlagt sag med påstand om annullation dels af Kommissionens afgørelse af 13. juni 1979 om udnævnelse af L. som leder af afdeling VIII/C 5, »Byplanlægning, social infrastruktur«, dels af afvisningen af den af sagsøgeren den 10. september 1979 indgivne klage over denne afgørelse af 13. juni 1979.

2 Sagsøgeren, der er arkitekt af uddannelse, tiltrådte ved Kommissionen den 29. august 1960. Han har siden 1970 arbejdet i generaldirektoratet for udvikling (GD VIII). Efter at være blevet forfremmet til lønklasse A 4/3 den 1. januar 1974 blev han placeret som ekspeditionssekretær i afdeling C 5 i GD VIII, hvor han arbejder som leder af sektoren »Vestafrika, Centralafrika, Stillehavet og Maghreb« i den afdeling, der har ansvaret for planlægning og undersøgelser og tilsyn vedrørende den tekniske vejledning og gennemfø-

relsen af projekter finansieret af fællesskabsmidler inden for området byplanlægning og social infrastruktur. Han repræsenterer kontorchefen i dennes fravær og har således erfaring som kontorchef, idet han har virket som sådan i mere end 360 dage.

3 Den 1. maj 1979 offentliggjordes stillingsopslag KOM/161/79 vedrørende en stilling som leder af afdelingen »Byplanlægning, social infrastruktur«. Blandt kvalifikationskravene til den pågældende stilling var nævnt et indgående kendskab til og erfaring med økonomiske og tekniske spørgsmål inden for social infrastruktur og byplanlægning i udviklingslandene. Med henvisning til vedtægtens artikel 29, stk. 1, litra a), ansøgte sagsøgeren om at komme i betragtning ved besættelsen af den ledige stilling.

4 Den 13. juni 1979 udnævnte Kommissionen L. til den ledige stilling med virkning fra den 1. juli 1979, og meddelte den 5. juli 1979 sagsøgeren, at ansættelsesmyndigheden ikke havde kunnet gøre brug af hans ansøgning ved besættelsen af stillingen.

5 I medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, indgav sagsøgeren en klage den 10. september 1979. Ved skrivelse af 17. april 1980 modtog han meddelelse om, at hans klage var afvist. Sagsøgeren har herefter anlagt nærværende søgsmål.

6 Til støtte for sit søgsmål har sagsøgeren fremført tre anbringender. Med det første anbringende har han gjort gældende, at Kommissionen, som den afgørende begrundelse for de anfægtede akter, tog forhold i betragtning, der var den ledige stilling uvedkommende, såsom større krav i forbindelse med en omlægning af flere afdelinger i GD VIII. Efter sagsøgerens opfattelse kan der i tjenestens interesse kun tages hensyn til forhold, der har relation til den stilling, der skal besættes. Med sit andet anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at Kommissionen ikke — uden at svæve i en faktisk vildfarelse — kunne antage, at den udnævnte ansøger opfyldte det i stillingsopslaget angivne objektive kvalifikationskrav. Kommissionen har således tilsidesat kravene i stillingsopslaget, har ikke givet en fyldestgørende retlig begrundelse og har overskredet sine beføjelser. Det tredje anbringende støttes på vedtæg-

tens artikel 43 og 45, på en tilsidesættelse af den grundsætning om ligebehandling, der gælder ved bedømmelsen af ansøgningerne til en ledig stilling, på en utilstrækkelig begrundelse samt på myndighedsmisbrug.

7 Der skal først tages stilling til det andet anbringende, idet vurderingen heraf kan have betydning for det første anbringende. Ifølge sagsøgeren opfyldte den tjenestemand, der blev udnævnt til den ledige stilling, ikke det ene af kvalifikationskravene i stillingsopslaget, nemlig kravet om »et indgående kendskab til og erfaring med økonomiske og tekniske spørgsmål inden for social infrastruktur og byplanlægning i udviklingslandene«. Sagsøgeren har foretaget en gennemgang af L.'s erfaring inden for det i stillingsopslaget nævnte område, og har heraf udledt, at Kommissionen ikke — uden at svære i en faktisk vildfarelse — kunne nå frem til, at tjenestemanden opfyldte den nævnte betingelse. Subsidiært har han gjort gældende, at afgørelsen om udnævnelse af den pågældende tjenestemand ikke er tilstrækkeligt begrundet i den forstand, at den ikke indeholder begrundelserne for, at Kommissionen lovligt har kunnet betegne L.'s kendskaber som indgående.

8 Det fremgår af Domstolens praksis, især dommen af 30. oktober 1974 (Grassi, sag 188/73, Sml., s. 1099), at stillingsopslaget har den væsentlige rolle at underrette interesserede så nøjagtigt som muligt om de betingelser, de skal opfylde ved besættelsen af den pågældende stilling, for at bringe dem i stand til at bedømme, om det har noget formål for dem at indgive en ansøgning, og at ansættelsesmyndigheden, når en stilling skal besættes, allerede ved udformningen af stillingsopslaget bør gøre sig klart, hvilke betingelser der særlig kræves opfyldt ved besættelsen af denne stilling.

9 Domstolen har imidlertid anerkendt, at ansættelsesmyndigheden har en vid skønsmargen ved sammenligningen af ansøgernes kvalifikationer, og at skønnet over, hvorvidt en ansøger opfylder kvalifikationskravene i stillingsopslaget, kun kan underkastes domstolsprøvelse, hvis det er behæftet med en åbenbar mangel.

10 Det fremgår af sagen, at L. havde været ansat som arkitekt i et firma i Rotterdam i en periode på ca. fem år, og dernæst i et firma i Rom for en periode af fem år (perioder, hvor han beskæftigede sig med projekter og

undersøgelser inden for det i stillingsopslaget angivne område). Han blev herefter ansat i Den europæiske Sammenslutning for Samarbejde som udsendt inspektør for Den europæiske Udviklingsfond, fra september 1973 til maj 1976. Den 1. juni 1976 tiltrådte han ved Kommissionen, hvor han har udøvet funktioner som leder af afdelingen »Vestafrika« i GD VIII.

11 Det er under sagen oplyst, at seks tjenestemænd ved Kommissionen indgav ansøgning vedrørende den ledige stilling. Efter sædvanlig praksis ved Kommissionen blev ansøgernes kvalifikationer og erfaring bedømt af generaldirektøren for GD VIII. Ifølge dennes rapport havde kun L. og sagsøgeren de kvalifikationer og den erfaring, der krævedes opfyldt ved besættelsen af stillingen. I lyset af rapporten og efter at have undersøgt ansøgernes kvalifikationer og fortjenester udnævnte Kommissionen L. til den ledige stilling.

12 Det kan herefter fastslås, at sagsøgeren ikke ved Domstolen har forelagt sådanne omstændigheder, hvorefter det kan anses godtgjort, at Kommissionens skøn er behæftet med en åbenbar mangel, når den antog, at L. opfyldte betingelserne i stillingsopslaget, og ved at udnævne ham til den ledige stilling, og at Kommissionen således ikke har overskredet grænserne for den kompetence der er tillagt den.

13 Med hensyn til anbringendet om at begrundelsen er utilstrækkelig, har Domstolen allerede udtalt i den ovenfor nævnte dom af 30. oktober 1974, dels at en afgørelse om forfremmelse ikke behøver at begrundes, dels at selv om pligten til at begrunde et afslag på en klage også består, hvor der rejses indsigelse mod en forfremmelse, skal begrundelsen i dette tilfælde kun vedrøre opfyldelsen af de retlige betingelser, vedtægten stiller for forfremmelsens lovlighed. Dette indebærer ikke, at Kommissionen i detaljer skal redegøre for, på hvilken baggrund den har vurderet, at den udnævnte ansøger opfyldte betingelserne i stillingsopslaget. Afvisningen af 17. april 1980 af sagsøgerens klage indeholdt således en tilstrækkelig begrundelse.

14 Heraf følger, at det andet anbringende ikke kan lægges til grund.

15 For så vidt angår det første anbringende er det korrekt, at Kommissionen den 28. februar 1979 traf en række afgørelser vedrørende den interne organisation af GD VIII. Disse beslutninger indebar bl.a. en overførsel af den ledige A 3-stilling fra afdeling B 2 til afdeling C 3. Sagsøgeren har heraf udledt, at Kommissionen ved at udnævne L. til den ledige stilling har begået magtfordrejning. Han har i den forbindelse påberåbt sig en personlig skrivelse, som et medlem af Kommissionen skrev som svar på en til ham stilet skrivelse, som henledte hans opmærksomhed på sagsøgerens ansøgning. Samtidig med, at kommissæren anerkendte sagsøgerens kvalifikationer, understregede han i den pågældende skrivelse, at man havde valgt en anden ansøger, »hvis kvalifikationer ligeledes er usædvanlige«, og »hvis forflyttelse imødekom mere vidtgående krav med hensyn til reorganiseringen af flere afdelinger« i generaldirektoratet.

16 Det bør imidlertid bemærkes, at såfremt en ansøger opfylder alle betingelserne i stillingsoplaget, kan ansættelsesmyndigheden foretrække ham fremfor en anden ansøger, der også er kvalificeret, ud fra et hensyn til tjenestens interesse, uden at en sådan udnævnelse er udtryk for magtfordrejning. Sagsøgeren har ikke fremført noget argument, der kan godtgøre, at afgørelsen om udnævnelse skyldes grunde, der ikke stemmer overens med valget af den ansøger, som bedst muligt imødekommer tjenestens interesse, og som opfylder betingelserne for besættelse af den ledige stilling. Sagsøgerens første anbringende kan derfor ikke lægges til grund.

17 I sit tredje anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at på det tidspunkt, hvor Kommissionen traf den anfægtede afgørelse, rådede den ikke over bedømmelsen vedrørende sagsøgeren for perioden 1975-1977. Det er korrekt, at sagsøgerens personlige aktmappe ikke indeholdt bedømmelsen for denne periode. Ifølge Domstolens praksis er det ligeledes korrekt, at bedømmelserne udgør vigtige elementer i forbindelse med enhver afgørelse angående en tjenestemands karriere.

18 Det er imidlertid fremgået af sagen, at bedømmelsen blev udfærdiget af den for bedømmelsen ansvarlige den 5. september 1977 og tilstillet sagsøgeren, for at han kunne gøre sig bekendt med den og fremkomme med sine bemærkninger, samt at sagsøgeren anmodede den for bedømmelsen ansvarlige om et møde. Efter dette møde ændrede den for bedømmelsen ansvarlige sin bedømmelse og udfærdigede i april 1978 en ny bedømmelse i fire eksemplarer, som blev anlagt. Dette forhold viser, at kandidaten selv ikke har

fundet det nødvendigt, at dette dokument befandt sig i hans personlige aktmappe med henblik på vurderingen af hans kvalifikationer i forbindelse med besættelsen af den ledige stilling.

19 Herefter kan sagsøgeren ikke påberåbe sig den manglende bedømmelse for den pågældende periode, og det tredje anbringende kan derfor heller ikke lægges til grund.

20 Da sagsøgeren ikke har fået medhold på noget punkt, vil sagsøgte være at frifinde.

Sagens omkostninger

21 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, skal den part, der taber sagen, afholde sagens omkostninger. I henhold til procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne imidlertid selv de udgifter, de har afholdt i sager anlagt af de ansatte ved Fællesskaberne.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

1. **Sagsøgte frifindes.**

2. **Hver part bærer sine omkostninger.**

Bosco O'Keeffe Koopmans

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. december 1981.

A. Van Houtte
Justitssekretær

G. Bosco
Formand for første afdeling